

CHƯƠNG TRÌNH MÔ ĐUN

(Kèm theo Thông tư số: 03/2017/TT-BLĐTBXH ngày 01/03/2017 của Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội)

Tên mô đun: Phân tích báo cáo tài chính

Mã mô đun: MĐ 36

Thời gian thực hiện mô đun: 45 giờ; (Lý thuyết: 15 giờ; Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 26 giờ; Kiểm tra: 4 giờ)

I. Vị trí, tính chất của mô đun:

- Vị trí: Mô đun Phân tích báo cáo tài chính là mô đun thuộc nhóm kiến thức ngành trong chương trình ngành Kế toán; Tài chính – Ngân hàng hệ cao đẳng, được bố trí giảng dạy sau khi hoàn thành môn Lý thuyết tài chính – tiền tệ; Tài chính doanh nghiệp.

- Tính chất: Là mô đun bắt buộc hướng dẫn sinh viên sử dụng các mô hình phân tích nhằm đưa ra các kết luận đúng đắn về kết quả kinh doanh, sử dụng vốn và nguồn vốn, cơ cấu tài chính, hiệu quả sinh lời của vốn và khả năng thanh toán. Kết quả phân tích cung cấp thông tin hữu ích về tình hình sức khỏe tài chính của doanh nghiệp, là cơ sở việc đưa ra quyết định của chủ nợ, nhà quản trị và các chủ thể khác. Với các tình huống doanh nghiệp thực tế, người học sẽ được hướng dẫn thực hành phân tích và viết báo cáo phân tích, qua đó trang bị cho người học kỹ năng cần thiết và hữu ích để hình thành và phát triển năng lực thực hành nghề nghiệp có liên quan.

II. Mục tiêu mô đun:

Sau khi học xong mô đun Phân tích báo cáo tài chính, học viên có khả năng:

Về kiến thức:

- Hiểu bản chất phân tích tài chính doanh nghiệp, qua đó thu thập tài liệu cần phân tích và vận dụng phù hợp các phương pháp phân tích.
- Giải thích mô hình phân tích kết quả kinh doanh
- Giải thích mô hình phân tích cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn, từ đó thực hiện phân tích, tổng hợp và viết kết quả phân tích cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn
- Giải thích mô hình phân tích các hệ số tài chính

Về kỹ năng:

- Thực hiện phân tích và viết kết quả phân tích kết quả kinh doanh; cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn
- Đánh giá khả năng thanh toán và khả năng sinh lời của doanh nghiệp

Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

- Rèn luyện khả năng tự chủ trong học tập, làm việc độc lập hoặc làm việc nhóm;
- Có khả năng tự kiểm soát công việc được giao, có tinh thần trách nhiệm trong công tác phân tài chính.
- Có năng lực tự đánh giá, phân tích, tuân thủ quy định tài chính.

III. Nội dung mô đun:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

Số TT	Tên các bài trong mô đun	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Bài mở đầu: Giới thiệu về mô đun	1	1		

2	Bài 1: Giới thiệu tổng quan về phân tích báo cáo tài chính doanh nghiệp	2	2		
3	Bài 2: Phân tích kết quả kinh doanh của doanh nghiệp	12	3	8	1
4	Bài 3: Phân tích cơ cấu tài sản và nguồn vốn	12	4	8	
5	Bài 4: Phân tích khả năng thanh toán	9	3	5	1
6	Bài 5: Phân tích khả năng sinh lời	7	2	5	
7	Thi kết thúc mô đun	2			2
	Cộng	45	15	26	4

2. Nội dung chi tiết:

Bài mở đầu: Giới thiệu về mô đun1 giờ

Bài 1: GIỚI THIỆU TỔNG QUAN VỀ PHÂN TÍCH BÁO CÁO TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP

Thời gian: 2 giờ (LT: 2)

1. Mục tiêu của bài:

Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:

- Trình bày khái niệm và giải thích mục tiêu phân tích báo cáo tài chính doanh nghiệp.
- Nhận diện được tài liệu dùng để phân tích báo cáo tài chính
- Giải thích và vận dụng phù hợp các phương pháp phân tích báo cáo tài chính.

2. Nội dung bài:

1.1. Nhận biết khái niệm và mục tiêu của phân tích báo cáo tài chính doanh nghiệp

1.1.1. Tìm hiểu khái niệm phân tích báo cáo tài chính doanh nghiệp

1.1.2. Giải thích mục tiêu của phân tích báo cáo tài chính doanh nghiệp

1.2. Thu thập tài liệu phân tích báo cáo tài chính

1.3. Tìm hiểu các phương pháp phân tích báo cáo tài chính

1.3.1. Phương pháp phân tích theo chiều ngang

1.3.2. Phương pháp phân tích theo chiều dọc

1.3.3. Phương pháp phân tích hệ số tài chính (phương pháp tỉ số)

1.3.4. Phương pháp phân tích mức độ ảnh hưởng các nhân tố

Bài 2: PHÂN TÍCH KẾT QUẢ KINH DOANH CỦA DOANH NGHIỆP

Thời gian: 12 giờ (LT: 3, TH:8; KT: 1)

1. Mục tiêu của bài:

Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:

- Giải thích được mô hình phân tích kết quả kinh doanh của doanh nghiệp.
- Thực hiện phân tích kết quả kinh doanh.
- Viết kết quả phân tích liên quan kết quả kinh doanh.

2. Nội dung bài:

2.1. Đọc hiểu báo cáo kết quả kinh doanh

2.1.1. Tìm hiểu khái niệm báo cáo kết quả kinh doanh

2.1.2. Đọc hiểu kết cấu và nội dung báo cáo kết quả kinh doanh

2.2. Phân tích khái quát kết quả kinh doanh của doanh nghiệp

- 2.1.1. Phương pháp phân tích
- 2.1.2. Tiến hành phân tích tình huống
- 2.1.3. Viết nhận xét và đánh giá

Bài 3: PHÂN TÍCH CƠ CẤU TÀI SẢN VÀ NGUỒN VỐN

Thời gian: 12 giờ (LT: 4, TH: 8)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
 - Đọc hiểu được bảng cân đối kế toán.
 - Thực hiện các nội dung phân tích cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn.
 - Viết báo cáo phân tích liên quan cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn.
2. Nội dung bài:
 - 3.1. Đọc hiểu bảng cân đối kế toán
 - 3.1.1. Tìm hiểu khái niệm bảng cân đối kế toán
 - 3.1.2. Giải thích mục đích phân tích bảng cân đối kế toán
 - 3.1.3. Đọc hiểu kết cấu và nội dung thông tin của bảng cân đối kế toán
 - 3.2. Phân tích biến động nguồn vốn và sử dụng vốn
 - 3.3. Lập bảng phân tích biến động nguồn vốn và sử dụng vốn
 - 3.4. Tiến hành phân tích tình huống
 - 3.5. Viết nhận xét và đánh giá
 - 3.3. Phân tích cơ cấu tài chính
 - 3.3.1. Tìm hiểu các hệ số phản ánh cơ cấu tài chính
 - 3.3.2. Tiến hành phân tích tình huống
 - 3.3.3. Viết nhận xét và đánh giá

Bài 4: PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN

Thời gian: 9 giờ (LT: 3, TH: 5; KT: 1)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
 - Giải thích và phân biệt được các nhóm hệ số tài chính phản ánh khả năng thanh toán.
 - Thực hiện các nội dung phân tích hệ số tài chính phản ánh khả năng thanh toán.
 - Viết kết quả phân tích và đánh giá khả năng thanh toán của doanh nghiệp.
2. Nội dung bài:
 - 4.1. Phân tích khả năng thanh toán nợ ngắn hạn
 - 4.1.1. Phân tích khả năng thanh toán hiện hành
 - 4.1.2. Phân tích khả năng thanh toán nhanh
 - 4.1.3. Phân tích khả năng thanh toán bằng tiền
 - 4.2. Phân tích khả năng thanh toán lãi vay
 - 4.2.1. Tìm hiểu hệ số thanh toán lãi vay và cách tính
 - 4.2.2. Tiến hành phân tích tình huống
 - 4.2.3. Viết nhận xét và đánh giá

Bài 5: PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG SINH LỜI

Thời gian: 7 giờ (LT: 2, TH: 5)

1. Mục tiêu của bài:
Sau khi học xong bài này, học viên có khả năng:
 - Trình bày được công thức và cách tính các hệ số khả năng sinh lời.
 - Thực hiện các nội dung phân tích hệ số tài chính phản ánh khả năng sinh lời.

- Viết kết quả phân tích và đánh giá khả năng sinh lời của doanh nghiệp.
- 2. Nội dung bài:
 - 5.1. Sử dụng tỷ số lợi nhuận trên doanh thu
 - 5.1.1. Tìm hiểu công thức và cách tính
 - 5.1.2. Tiến hành phân tích tình huống
 - 5.1.3. Viết nhận xét và đánh giá
 - 5.2. Sử dụng tỷ số lợi nhuận trên tổng tài sản
 - 5.2.1. Tìm hiểu công thức và cách tính
 - 5.2.2. Tiến hành phân tích tình huống
 - 5.2.3. Viết nhận xét và đánh giá
 - 5.3. Sử dụng tỷ số lợi nhuận trên vốn chủ sở hữu
 - 5.3.1. Tìm hiểu công thức và cách tính
 - 5.3.2. Tiến hành phân tích tình huống
 - 5.3.3. Viết nhận xét và đánh giá

IV. Điều kiện thực hiện mô đun:

1. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng: Phòng học lý thuyết
2. Trang thiết bị máy móc: Projector, máy tính
3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: bảng, phấn, sơ đồ, đồ thị.
 - Học liệu:
 - + Tài liệu nội bộ: *Phân tích báo cáo tài chính doanh nghiệp*, bộ môn tài chính ngân hàng (2020) dùng cho trình độ cao đẳng nghề.
 - + Bài tập tình huống
 - + Câu hỏi, bài tập thảo luận
 - Dụng cụ: máy tính tay
 - Nguyên vật liệu: Bảng, phấn
4. Các điều kiện khác: phòng thoát mát, đủ ánh sáng, quạt gió, vệ sinh sạch sẽ.

V. Nội dung và phương pháp đánh giá:

1. Nội dung:
 - Về kiến thức:**
 - Phân biệt được các phương pháp phân tích tài chính doanh nghiệp
 - Giải thích mô hình phân tích kết quả kinh doanh; phân tích cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn; mô hình phân tích các hệ số tài chính.
 - Về kỹ năng:**
 - Thực hiện phân tích và viết kết quả phân tích kết quả kinh doanh; cơ cấu tài sản và cơ cấu nguồn vốn
 - Đánh giá khả năng thanh toán và khả năng sinh lời của doanh nghiệp
 - Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:**
 - Có khả năng tự kiểm soát công việc được giao, có tinh thần trách nhiệm trong công tác phân tài chính.
 - Có năng lực tự đánh giá, phân tích, tuân thủ quy định tài chính.
2. Phương pháp:
 - Sử dụng thang điểm 10 để đánh giá cho điểm và quy đổi sang thang điểm 4 để tổng kết, đánh giá thành quả học tập của sinh viên.
 - Thực hiện theo quy chế đào tạo hiện hành.
 - Kiểm tra, đánh giá mô đun thực hiện theo quy định hiện hành.
 - Thi kết thúc mô đun:

- + Thời gian làm bài thi: 90 phút
- + Hình thức thi: tự luận
- + Sinh viên được sử dụng tài liệu
- Nội dung trọng tâm đánh giá: Bài tập thực hành: Từ 3 đến 4 bài tập trong đó bao gồm các nội dung: Phân tích khái quát kết quả kinh doanh của doanh nghiệp; Phân tích biến động nguồn vốn và sử dụng vốn; Phân tích cơ cấu tài chính; Tính và đánh giá khả năng thanh toán, khả năng sinh lời của doanh nghiệp.

VI. Hướng dẫn thực hiện mô đun:

1. Phạm vi áp dụng mô đun:
 - Chương trình mô đun Phân tích báo cáo tài chính áp dụng để giảng dạy cho trình độ Cao đẳng nghề. Tổng thời gian thực hiện mô đun là 45 giờ.
 - Chương trình mô đun này có thể sử dụng dạy độc lập hoặc cùng một số mô đun khác cho các khoá tập huấn hoặc dạy nghề ngắn hạn.
2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập mô đun:
 - *Đối với giáo viên, giảng viên:*
Phần lý thuyết:
 - + Giáo viên sử dụng nhiều phương pháp giảng dạy, nhưng chú trọng phương pháp dạy học tích cực để phát huy tính tích cực của học viên, khuyến khích sinh viên nêu câu hỏi, thảo luận cùng với giảng viên.
 - + 60% giảng dạy, 40% thảo luận, đặt câu hỏi và trả lời câu hỏi.
 - + Giảng viên giải thích các định nghĩa và nguyên lý cơ bản; đặt ra các vấn đề, hướng dẫn và khuyến khích sinh viên giải quyết; sau đó tóm tắt nội dung của bài học.
 Phần thực hành:
 - + Giảng viên trình bày phân tích và tính toán mẫu.
 - + Gọi mở những tình huống áp dụng vào thực tế ở mỗi chương.
 - + Giáo viên nhận xét kỹ năng thực hành của học viên, nêu ra những trở ngại, sai sót đã hoặc có thể gặp phải trong khi thực hiện công việc và cách khắc phục.
 - *Đối với người học:*
 - + Sinh viên tham dự giờ giảng ít nhất 70% buổi học theo quy định.
 - + Hoàn thành các bài tập cá nhân và giải quyết tình huống.
 - + Đọc tài liệu môn học theo yêu cầu của giảng viên.
 - + Sinh viên được kiểm tra bằng cách gọi ngẫu nhiên để trình bày ý kiến của mình về một số điểm trong giờ học.
 - Thực hiện các hoạt động khác theo yêu cầu của giảng viên
3. Những trọng tâm cần chú ý:
 - Phần lý thuyết:*
 - Các phương pháp phân tích báo cáo tài chính
 - Nội dung và nguyên tắc trình bày Báo cáo kết quả kinh doanh, Bảng cân đối kế toán.
 - Công thức xác định cơ cấu nguồn vốn và sử dụng vốn; hệ số khả năng thanh toán, hệ số khả năng sinh lời.
 - Phần thực hành:*
 - Chuẩn bị đầy đủ bài tập, giáo trình, máy tính tay, máy tính xách tay (nếu có)
 - Sử dụng kết nối internet
 - Đọc hiểu bày Báo cáo kết quả kinh doanh, Bảng cân đối kế toán. Phân tích khái quát kết quả kinh doanh của doanh nghiệp; Phân tích biến động nguồn vốn và sử dụng vốn; Phân tích cơ cấu tài chính.
 - Tính và đánh giá khả năng thanh toán, khả năng sinh lời của doanh nghiệp.

4. Tài liệu tham khảo:
- TS. Phan Đức Dũng, *Phân tích báo cáo tài chính*, Nhà xuất bản Lao Động, 2013
 - Khoa Kế toán – kiểm toán, *Giáo trình Phân tích hoạt động kinh doanh*, Trường Đại học Kinh tế TP. HCM, Nhà xuất bản Thống kê, 2012
 - PGS.TS Phan Thị Cúc (chủ biên), *Giáo trình tài chính doanh nghiệp*, tập 2, Nhà xuất bản Tài chính, 2010
 - Các luật thuế và văn bản hướng dẫn thực hiện
 - Các qui định về chế độ tài chính ở các doanh nghiệp
 - Thông tin trên các tạp chí chuyên ngành như: Tạp chí nghiên cứu tài chính, Thời báo kinh tế, Thời báo tài chính...
 - Thông tin trên mạng internet: Các trang web: www.vietnam.gov.vn: Chính Phủ Việt Nam; www.mof.gov.vn: Bộ Tài Chính.
5. Ghi chú và giải thích (nếu có):

TRƯỞNG KHOA/BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN